

ÜÇ NEHİR BİR ŞEHİR PROJESİ
ÇEVRE ARAŞTIRMASI
SABAHATTİN YAZ
EDİRNE 11.11.2023

Mart 2021 Çevre Şehircilik Bakanı Edirne'ye geliyor. Bu 3 Nehir 1 Şehir projesine onay veriyor.

Edirne'nin EN BÜYÜK VİZYON projesi Edirne bu projeyle ÇIĞIR açar.

Temel Atma 21 Haziran 2021

Edirne devlet ricali + milletvekilleri temel atıyor. Çok parlak bir törenle...

Proje yürütücüleri ve Yetkili makamlar projenin 2022 yılında bitirileceğini kamuoyuna devamlı vurguluyorlar.

Dünyanın en büyük Lastik Balon Savaklı Arşimet Burgu Türbinli BARAJI

Çin'de 1200 m. (Dünya Rekoru)

Toplam 210 m. uzunluk, 70 m. Uzunluğunda 3 adet Lastik Balon (Ø4 m)

14 adet Arşimet Burgu Türbini, toplam 100 m³/s debili

70 YIL GARANTİLİ

Toplam Elektrik Gücü 2.14 MW

Yılda 6700 saat çalışacak (8.760 saat/%76)

5.000 ailenin Elektrik tüketimini karşılayacak

YEŞİL ENERJİ ÜRETECEK

30 km. uzunluğa sahip, dünyanın e uzun BİSİKLET PARKURU

Meriç Nehrinde, Dünya standartlarında KANO-KÜREK-YELKEN PARKURU yapılacak

2025 yılı Dünya Kano Şampiyonası, Edirne'de yapılacak.

100 hektarlık Millet Bahçesi yapılacak. Bu tesise, STK'lar şiddetle karşı ve yargı tarafından durduruluyor.

3 adet EKOLOJİK KÖPRÜ yapılacak.

Pehlivanlar Köprüsü (250-300 metre)

Padişahlar Köprüsü (250-300 metre)

Hilal Köprüsü (300-350 metre)

Temel atıldıktan sonra, bir ay içinde, Edirne Gönüllüleri Vakfı başkanı Ayten EREN ve Trakya Üniversitesi akademisyenleriyle, BİTKİ ve CANLI sağlığı açısından nehir ve Taşkın Ormanının DOĞAL HALİNİN zarar göreceğini vurgulayan müthiş bir RAPORLA projeye karşı çıkıyorlar.

STK'lar ve Basına, bir basın toplantısıyla bilgi veriyorlar. (23.12.2021) 5 ay gecikmeyle.

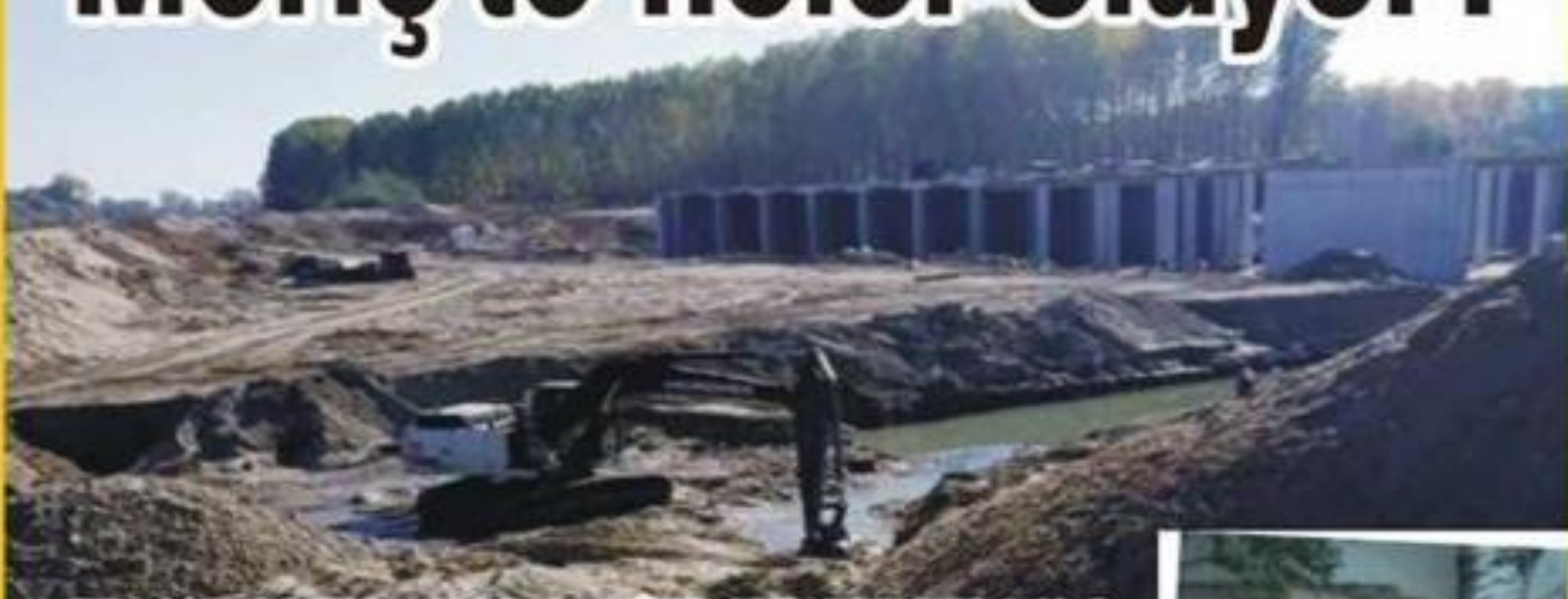
Türbinlerin 65 °C soğutma suyundan, SERA ısıtmaları yapılacak, seralarda sebze yetiştirilecek.

-Türbinleri ters çalıştırarak, sudaki oksijen oranını %33 arttırarak, Meriç Nehrindeki BİTKİ ve BALIK POPÜLASYONU %30 arttırılacak.

-3 adet SEYİR TERASI ve REKREASYON tesisleri yapılacak.

Basın Toplantısı sonunda, Edirne Kent Konseyi Başkanı Nihat ÇOLAK: "Bu projeye neden ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR belgesi alarak başladınız? Eksik bilgilerimiz ve kaygılarımız var. Projenin takipçisi olacağız" diyerek; heyet olarak ENDİŞELERİNİ BİLDİRİYORLAR.

'Meriç'te neler oluyor?'

Edirne'nin yetiştirdiği önemli isimlerden, DSI 11'inci Bölge Müdürlüğü'nde 21 yıl çalışıp Bölge Müdür Yardımcısı iken görevinden ayrıldıktan sonra, Türkiye ve çeşitli ülkelerde dünya ölçülerinde proje ve yatırım direktörlüğü yapan Sabahattin Yaz, Meriç Nehri'nde geçen yıl yapımına başlanan elektrik üretim tesisinin çok küçük ve çok riskli bir yapı olduğunu, bu yanlışlıktan bir an önce geri dönülmesi gerektiğini söyledi...

Memleketi Edirne'ye geçtiğimiz günlerde geldiğinde fark ettiği projeyi kafasında inceledikçe uykularının kaçmaya başladığını belirten Yaz, daha verimli, daha fazla alanda rekreasyon etkili, bugüne kadar yapılmış olan yatırım masraflarının çok büyük bir bölümünü değerlendiren yeni bir master projeyi sunup ortak akıl ile tartışmaya hazır olduğunu bildirdi... Haberi S.10'da

DSİ eski 11. Bölge Müdür Yardımcısı Sabahattin Yaz

“ORTAK AKIL İLE TARTIŞMAYA HAZIRIM”

Dikkat edilirse projenin fizibilitesini incelemeyen, yatırım bedelini dahi sorgulamadan bu yazıyı yazıyorum. Bu yazımı dikkate alarak, ilgililerce istenirse bu projeyi masaya yatırarak, teknik ve güvenlik açısından; DSI yetkilileri, Genelkurmay yetkilileri, Valilik (İmar/Bakanlık) yetkilileri, Belediye yetkililerinin de katılımlarıyla (hatta basın da katılabilir) tartışarak yeniden bir değerlendirme yapmaya hazırım.

Yine bu masada sadece bir eleştiren değil de, ben de kendi önerimi tartışmaya açarak çok risksiz, daha verimli, daha fazla alanda rekreasyon etkili, bugüne kadar yapılmış olan yatırım masraflarının çok büyük bir bölümünü değerlendiren yeni bir master projeyi sunup ortak akıl ile tartışmaya da hazırım.

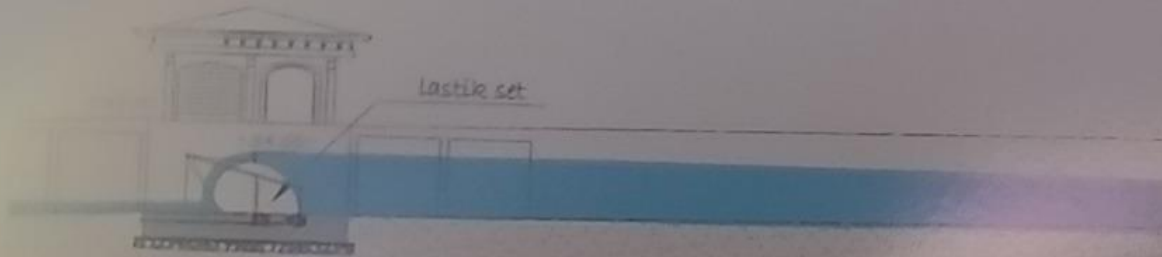
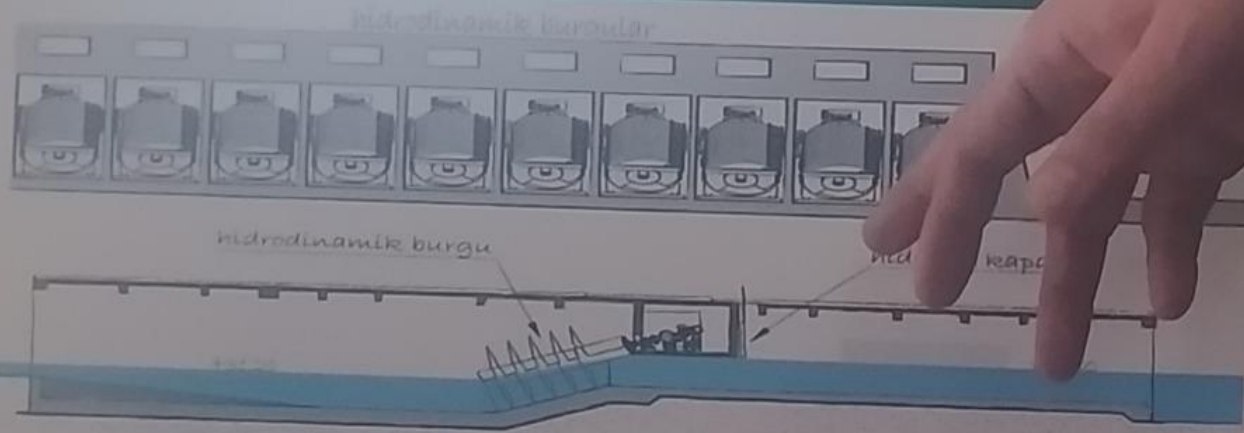
Bu projeyi (öneriyi) katılanların dışında, Edirne halkımızın da çok beğeneceğine inancım tamdır. Bu yazım hiçbir zaman bir dezenformasyon ve halkta yanlış algı yaratmak gayesiyle yazılmış olmayıp tamamen bir sorumlu vatandaşlık görevi ve hemşehricilik duygusuyla yazılmıştır.”

DÜNYANIN EN BÜYÜK ARŞİMET BURGU TESİSİ

Arşimet burgular

net düşü:
3.00 m
proje debisi:
14 x 7.00 m³

su üst kotu:
~ +34.00
duvar üst kotu:
~ +37.00
şişirme uzunluğu:
yaklaşık 4,000 m

Lastik set

YENİLENEBİLİR ENERJİ

EDİRNE VALİLİĞİ

YILLIK ENERJİ ÜRETİMİ

proje
debisi

98
m³/s

x

net
düşü

3.00
m

x

yerçekimi
ivmesi

9.81
m/s²

x

suyun
yoğunluğu

1
t/m³

x

verimlilik
katsayısı

0.74

=

kurulu
güç

2,134
kW

4760
hanelik
elektrik
enerjisi
arzi

2,134 kW x 6694 saat = 14,285,464 kWh

yıllık çalışma süresi

yıllık elektrik enerjisi üretimi

YENİLENEBİLİR ENERJİ

Proje alanı

PEHLIVANLAR KÖPRÜSÜ

PADIŞAHLAR KÖPRÜSÜ

MECİDİYE (MERİÇ)
KÖPRÜSÜ

LASTİK SAVAK
(200m)

HES İŞLETME
TESİSLERİ

HİLAL KÖPRÜ

2.2 MW GÜCÜNDE
DÜNYANIN EN BÜYÜK
ARŞİMET BURGU SİSTEMİ
(ENERJİ TESİSİ)

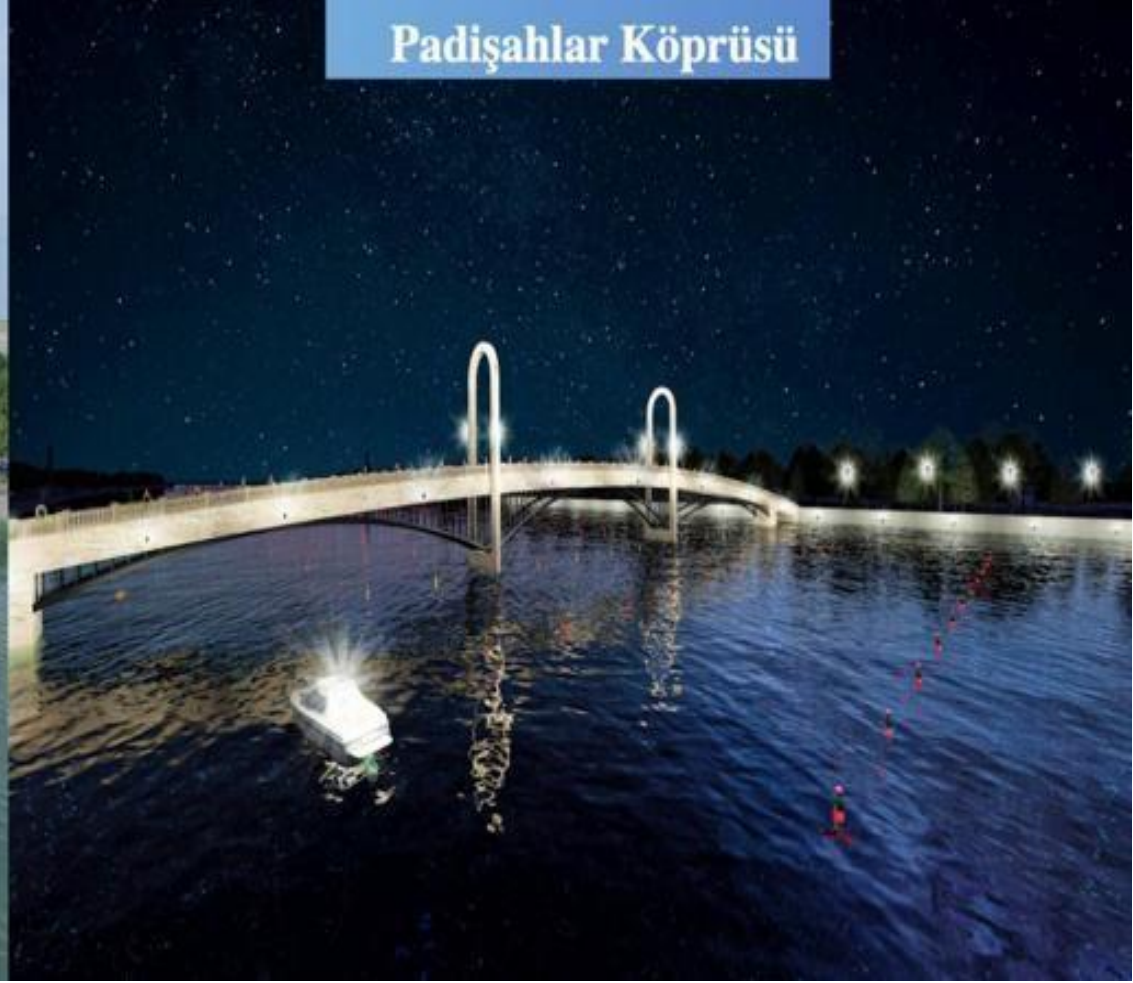
TARİHİN BAŞKENTİNDE HİLAL KÖPRÜ

Padişahlar Köprüsü

Padişahlar Köprüsü

Pehlivanlar Köprüsü

Pehlivanlar Köprüsü

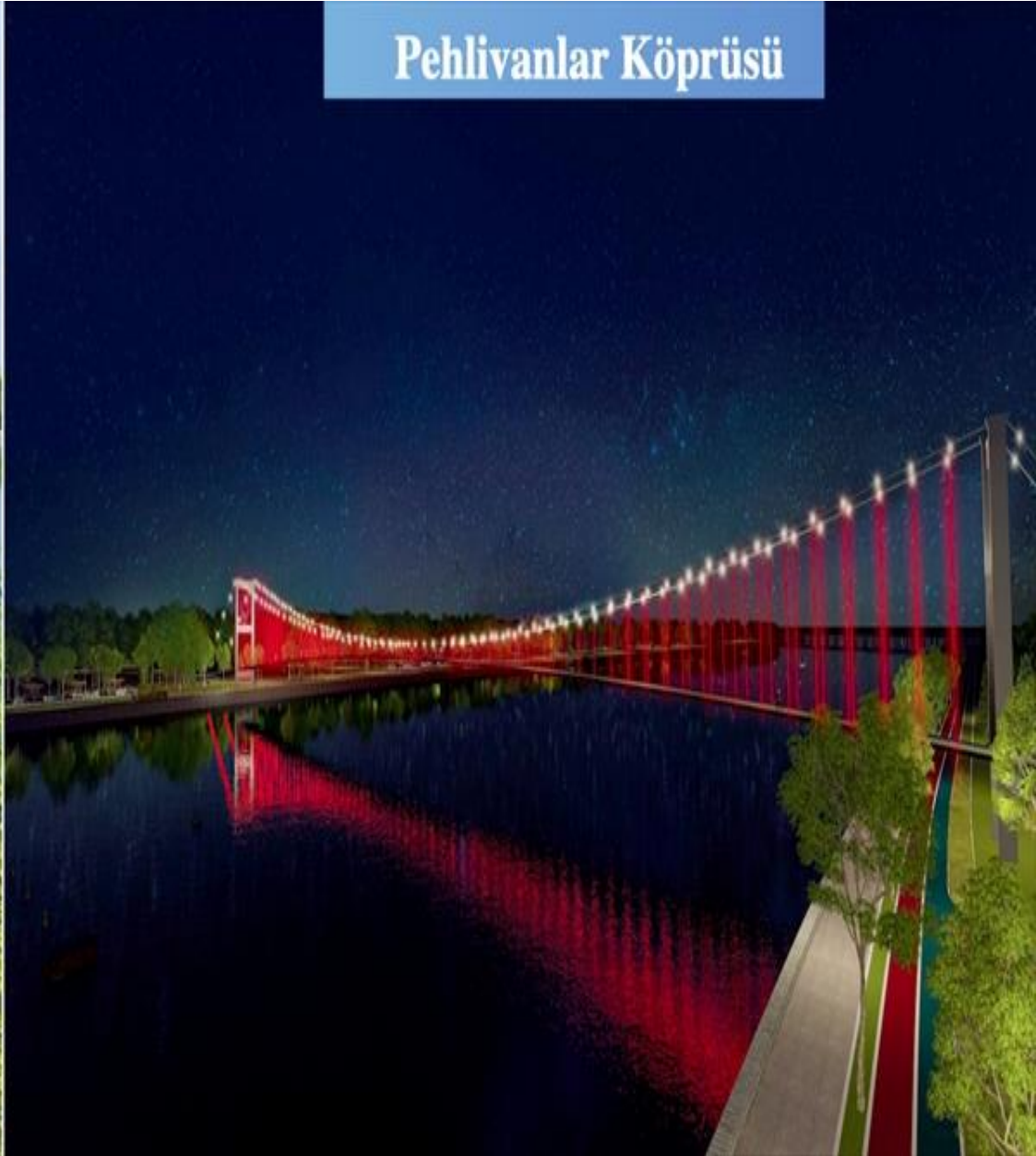

Image © 2023 Airbus

Görüntü

Jeoloji Yüksek Mühendisi, DSİ Emekli Şube Müdürü Osman Candeger

EDİRNE

ALI CAN ZERAY - DEMİRÖREN HABER AJANSI MUHABIRI

"3 NEHİR 1 ŞEHİR" PROJESİNDE GERİ SAYIM

MERIC NEHİRİ ÜZERİNE KURULAN SANTRAL TEST AŞAMASINDA

CNN
TURK

09:12 K ERKEKLERDE NORVEÇLİ CASPER RUUD, FİNALDE NOVAK DJOKOVIC'İN RAKİBİ OLDI

0:40 / 2:20

Bir Soldan

Paylaş

Kaydet

KUYE
YAZA

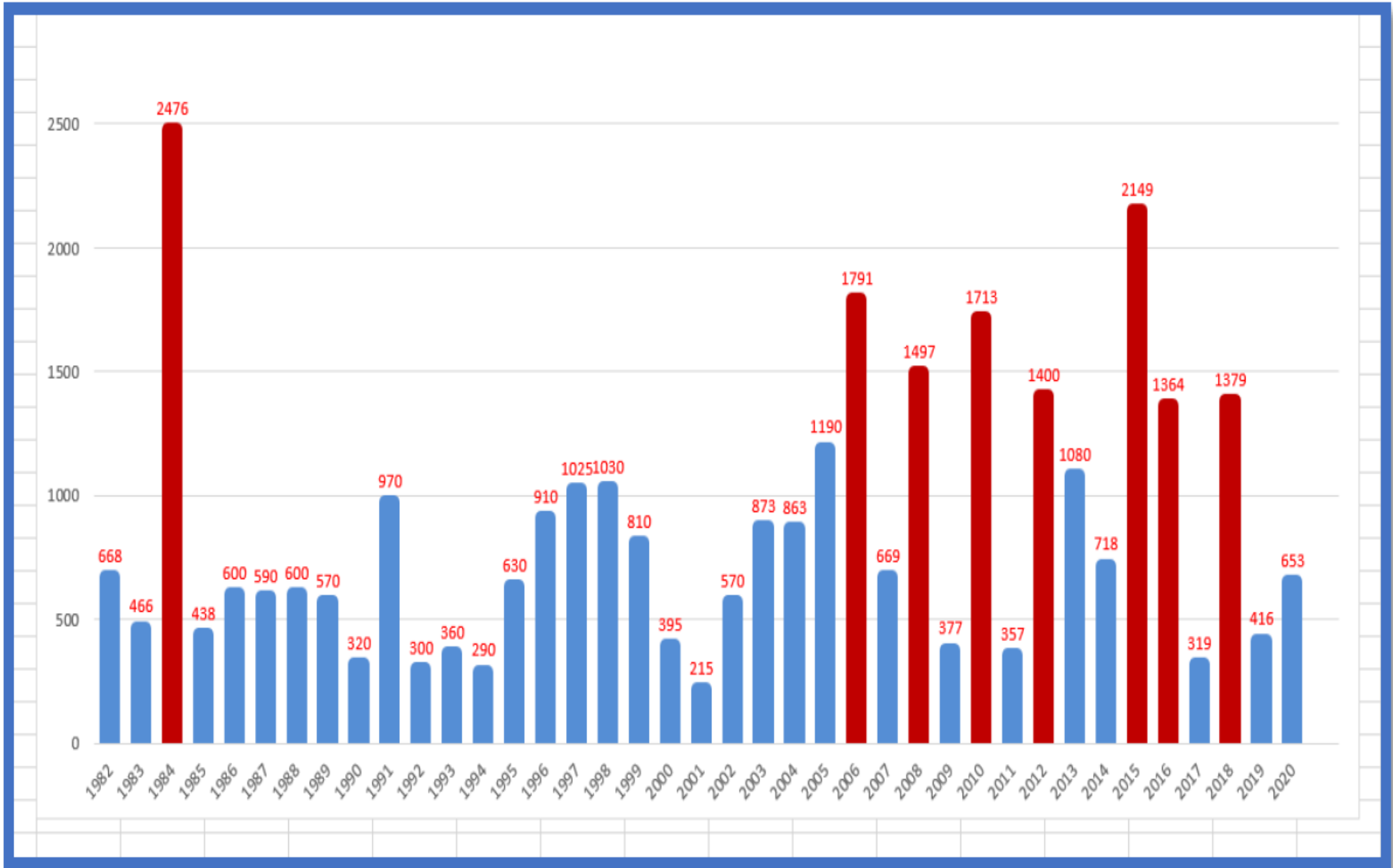

Tablo 2.3.1- Yıllara Göre Meydana Gelen Taşkın Debileri (DSİ 11. Bölge Müdürlüğü)

Şekil 2.3.2 Edirne ilinde 1-10 Şubat 2015 tarihinde meydana gelen taşkın

Şekil 2.3.3 Edirne ilinde 1-10 Şubat 2015 tarihinde meydana gelen taşkın

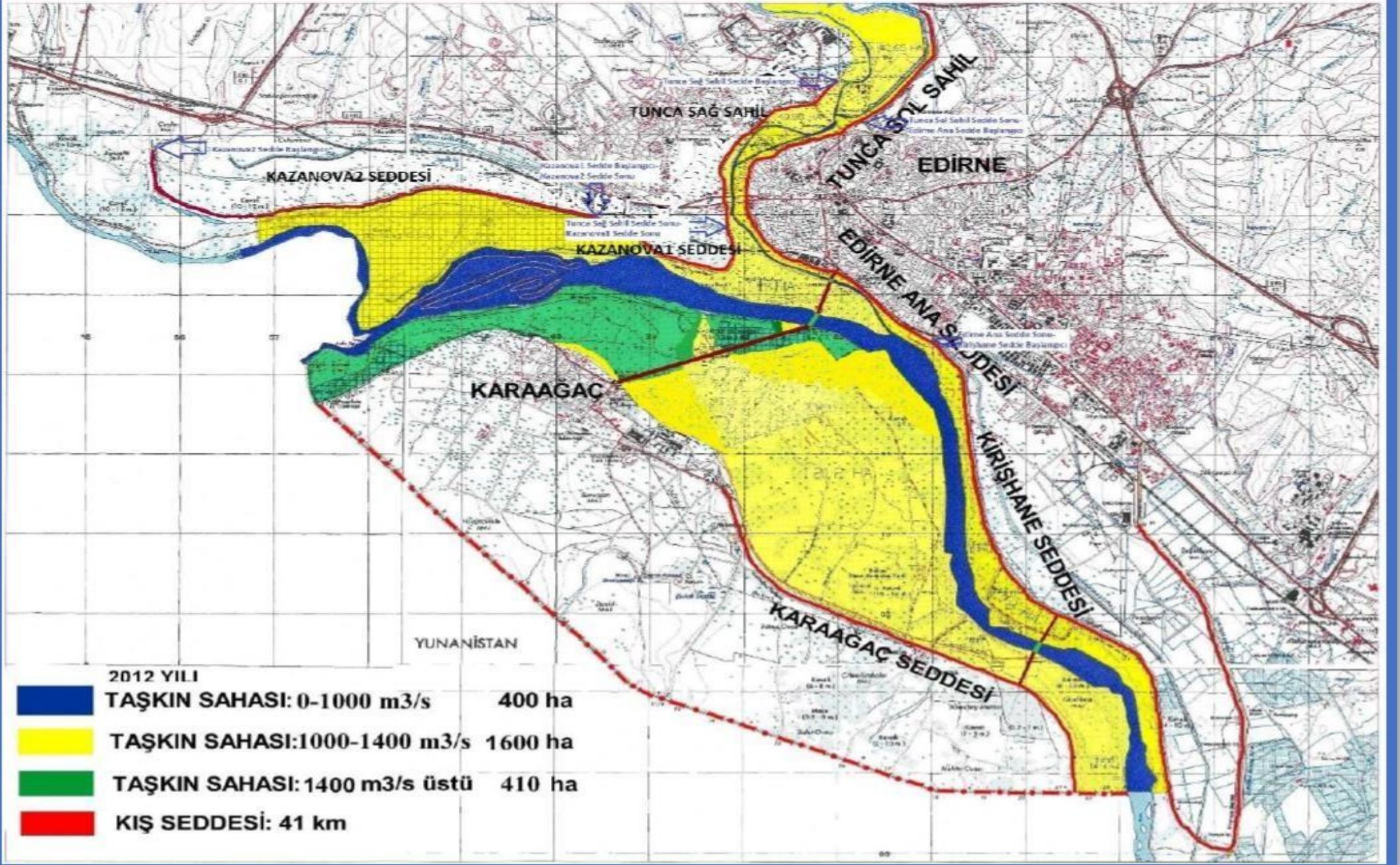

Şekil 2.3.4 Edirne ilinde 1-10 Şubat 2015 tarihinde meydana gelen taşkın

Şekil 2.3.5 Edirne ilinde 1-10 Şubat 2015 tarihinde meydana gelen taşkın

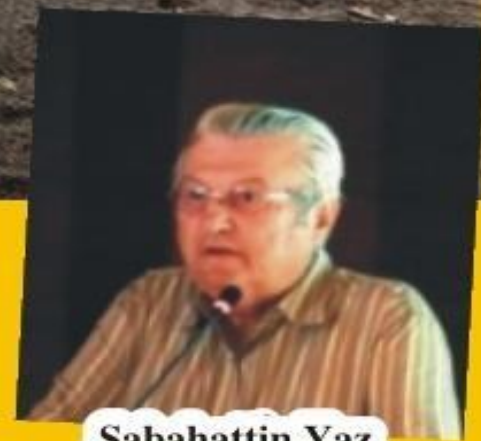
Şekil 1.7.6 Edirne Taşkın Sahası Haritası (DSİ 11. Bölge Müdürlüğü)

Tarihi köprüde risk!

Edirne'de "3 Nehir / 1 Şehir" projesi kapsamında Meriç'in bazı kesimlerinde yapımına başlanan "gabion-sepet duvar" uygulamasının nehir hidrolojisini bozarak, başta kıyısındakiler olmak üzere havza içerisinde yer alan tesislerde eski taşkınlardan daha fazla yıkıcı etkilere neden olabileceği ileri sürüldü...

Edirne'deki DSİ 11. Bölge Müdürlüğü'nde uzun yıllar görev yapan, geçmiş dönem yöneticilerinden Sabahattin Yaz, söz konusu duvarların Tarihi Meriç Köprüsü için de büyük risk taşıdığına dikkat çekerken, SİT Alanı olan bölgedeki bu duruma Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu'nun derhal müdahale etmesi gerektiğini belirtti... S.4'te

Sabahattin Yaz

08.11.2023 Tarihli Veriler

8.11.2023

SORGULA

UYARI

NEHİR	İSTASYON	SAAT	Debi(m ³ /s)
ARDA	Ivoylovgrad	08:00	0
TUNCA	Elhova	08:00	5
	Suakacağı	08:00	7
MERİÇ	Harmanlı	08:00	32
	Svilengrad	08:00	47
	Kirişhane	08:00	48
	İpsala	08:00	57
ERGENE	İnanlı	08:00	1
	Lüleburgaz	08:00	6
	Yenicegörece	08:00	7

Meriç Nehri Havzası'nda Taşkın Rejimini Etkileyen Barajlar

(1) Koprinka (Georgi Dimitrov) Barajı	(8) Krichim Barajı
(2) Zhrebchevo Barajı	(9) Topolnitsa Barajı
(3) Ivaylovgrad (Ortaköy) Barajı	(10) Domlian Barajı
(4) Studen Kladenets (Soğukpınar) Barajı	(11) Pyasachnik Barajı
(5) Kardzhali (Kırcaali) Barajı	(12) Golyam Beglik (Vasil Kolarov) Barajı
(6) Borovitsa Barajı	(13) Batak Barajı
(7) Vacha (Antonivanovtsi) Barajı	(14) Suakacağı Barajı - Planlama Aşamasında

- İşletmedeki Baraj
- Planlama Aşamasındaki Baraj
- Nehir
- Baraj Gölü
- Uluslararası Sınır
- Şehir

Şekil. 2. Meriç Nehri Havzasında kontrolsüz akımları bırakarak taşkınlara sebep olan barajlar.

Meriç Nehri Havzası

Şekil 1. Meriç Havzası (ORSAM, 2014).

Meriç havzasındaki nehirlerin taşkınlarının, yerleşim yeri olarak en büyük RİSK ve ZARARLARI Edirne'mizi tehdit etmektedir.

Son yıllarda, dünyamızdaki İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, Yağmur ve kar yağış miktarlarını, geçmiş yıllara göre çok değiştirmiş olup, Baraj, gölet, taşkın koruma, betonlaşmanın da etkileriyle, su yapılarının projelendirmelerinde kullanılan kriterleri çok değiştirmiştir. Bu durum, BALKANLARDA Meriç havzasında iklim değişikliğinin muhtemel şiddetli yağışları, Arda, Tunca, Meriç nehirlerinin birleşme noktasında oluşacak taşkınları, Edirne şehrinin kenar mahalleleri (Saraçhane'den Kirişhaneye kadar) için eskisinden çok daha RİSKLİ ve ZARARLI olacaktır. Son 10 yılda Edirne Meriç taşkın alanında yapılmış olan 3 Nehir 1 Şehir yapılarının etkisiyle, Meriç nehir yatağı, kum-silt gibi malzemenin çökmesiyle dolmuş olup, akış kesit alanı küçülmüştür. Yani Edirne şehri Feyezan ve Taşkınlarla, eskisinden daha hassas duruma gelmiştir.

3 Nehir 1 Şehir Projesi KÜÇÜK RESMİNDEN, bütün Meriç Havzasındaki (Bulgaristan-Yunanistan-Türkiye) Kızılçay-Arda-Meriç-Tunca-Ergene yağış havzalarını içine alan BÜYÜK RESME bakarsak;

Bu havzadaki SU PAYLAŞIMI, SU KİRLİLİĞİ ve TAŞKINLAR zamanla bu bölgenin CİDDİ problemleri olarak, ülkeler arası büyük sorunlar yaratacaktır. Bu konu, 2014 yılında Anadolu Üniversitesi akademisyenlerinden FATMA TOMBUL tarafından detaylı olarak ARAŞTIRILIP; ULUSLARARASI ANTLAŞMALAR ÇERÇEVESİNDE MERİÇ HAVZASI SU YÖNETİMİ başlıklı 9 sayfalık bir RAPOR haline getirilmiştir. Bu rapor ve Meriç Havzası konusunda, bugüne kadar birçok uzman çeşitli rapor ve görüşleri belirten yayınlar yapmışlardır.

Bu havzadaki problemlerin çözümü için bu üç ülke arasında, değişik yıllarda birçok İKİLİ ANTLAŞMALAR yapılmıştır. Fakat etkili ve sürdürülebilir sonuçları olmamıştır. Hatta AB SU ÇERÇEVE DİREKTİFİ ve AVRUPA TAŞKIN RİSKİ YÖNETİMİ DİREKTİFLERİ, AB ülkesi olan YUNANİSTAN ve BULGARİSTAN ile AB aday ülkesi olan TÜRKİYE'NİN bu SORUNLARININ çözümünü gerekli kılmaktadır. Hal böyle olunca;

Meriç Havzasında bu sorunlara muhatap olan bütün BELEDİYELERİN, Edirne Belediye Başkanlığı veya İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı (Bu bölgeden su temin etmektedir) liderliğinde, Edirne Valiliği desteğiyle; MERİÇ NEHRİ HAVZASI BELEDİYELERİ SU ve BARIŞ BİRLİĞİ MARITSA RIVER BASIN MUNICIPALITIES WATER and PEACE UNION Adı altında;

Merkezi, üç ülkenin sınırlarının kesiştiği nokta olan KAPIKULE sınır kapısının hemen yanındaki mahalde, her ülkeden 20 dönüm arazi alınarak, Meriç nehrinin de içinden geçtiği arazide kurulacak BİRLİK BAŞKANLIĞI tesislerinde, AB Bayrağı ile TÜRKİYE-BULGARİSTAN-YUNANİSTAN bayraklarının dalgalandığı MERKEZE (HEAD OFFICE) havzanın sorunlarını kucaklayacak, SU YÖNETİMİ YETKİ ve SORUMLULUĞU verilmelidir.

Bu çözüm ülkelerce kabul edilmezse;

Edirne ili STK'ları bir araya gelerek, Sn. FATMA TOMBUL' un 2014 yılında hazırladığı oldukça detaylı ARAŞTIRMA RAPORU, Valilikçe kurulacak bir komisyonca TEKNİK ve HUKUKİ açılardan da desteklenerek, hazırlanacak kapsamlı bir YAZI (dilekçe) ile AİHM'ye başvurularak, açılacak dava ile Türkiye lehine olabilecek kararlar çıkarılabilir. Bu kararlar;

- 1) Meriç Nehri Havzasındaki;
  - SU PAYLAŞIMI
  - SU KİRLİLİĞİ
  - SU TAŞKINLARI

Sorunlarının çözümü için AB komisyonunda görüşülmesi talebiyle, Türkiye'nin de AB üyesi yapılması hususunda bir süreç başlatabilir.

2) Edirne Şehir Merkezinin, bu havzadaki bilhassa Taşkın Tehdidi konusunda korunmasına (İkinci Libya vakası olmaması için) bir çözüm olmak üzere, Edirne yakınında, gövdesi Türkiye'de, gölalanı Bulgaristan'da olan SUAKACAĞI Barajının, Bulgar komşularımızın mağdur edilmeyecek şekilde acilen AB fonlarından yapılması hususunda da bir KARAR alabilir.

Zira bu baraj, öncelikle TAŞKIN KORUMA maksatlı olup, Edirne'mizin büyük taşkınlardan korunabilmesi için ÇOK ÖNEMLİDİR.

SUNUMU DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜRLER.

Eski DSİ Bölge Müdür Yardımcısı

SABAHATTİN YAZ

Makine Yüksek Mühendisi (İTÜ 68)